

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 018501 17 Увп
Бања Лука, 22.5.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрша, предсједника вијећа, Душка Бојовића и Страхиње Ћурковића, чланова вијећа, уз судјеловање Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби М.Д. из Г., заступаног по пуномоћнику Р.М. адвокату из Б. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 14.3.2016. године Министарства (у даљем тексту: тужени), у предмету наплате судске таксе, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 018501 16 У од 28.9.2016. године, у нејавној сједници одржаној дана 22.5.2019. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Одбија се захтјев тужиоца да му тужени надокнади трошкове управног спора по основу подношења тужбе по пуномоћнику адвокату, а и захтјева за ванредно преиспитивање пресуде, као и трошкове управног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом је, у ставу 1. изреке, одбијена као неоснована тужба против уводно означеног акта туженог, којим је у тачки 1. диспозитива, одбијена жалба тужиоца изјављена на рјешење Пореске управе - Подручног центра Б. број ... од 15.01.2016. године, а тачком 2. диспозитива одбијен захтјев тужиоца за накнаду трошкова на име жалбе, а којим првостепеним рјешењем је наложено тужиоцу, као таксеном обвезнику да уплати износ од 300,00 КМ на име неплаћене судске таксе (на приједлог за извршење у износу од 100,00 КМ и жалбу у износу од 200,00 КМ), те и износ од 150,00 КМ на име казнене таксе, све у укупном износу од 450,00 КМ, у поступку код Основног суда у Приједору, уз одређење да је обавезу дужан уплатити у року од 8 дана од дана пријема рјешења, с тим да уколико обавезе не измири у остављеном року, приступиће се принудној наплати, уз увећање обавезе на име трошкова принудне наплате у висини 5% од износа пореске обавезе која се наплаћује, а на износ обавезе која не буде плаћена у остављеном року се плаћа камата по стопи од 0,03% дневно, почев од дана истека остављеног рока до дана измирења обавезе. Ставом 2. изреке побијане пресуде је одбијен захтјев тужиоца да му тужени надокнади трошкове управног спора, а ставом 3. изреке пресуде је одбијен захтјев тужиоца да му тужени надокнади трошкове управног поступка.

Одбијање тужбе је образложено разлозима да према одредби члана 9. Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 73/08, 49/09 и 67/13) право на наплату судске таксе застарјева у року од 2 године, а таксена обавеза према одредби члана 6. тачка а) тог закона, за плаћање таксе на тужбу и поднеске настаје даном подношења тужбе односно поднеска, па како је приједлог за извршење а и жалбу, тужилац поднио Основном суду у Приједору дана 7.2.2014. године, произлази да право на наплату таксе на приједлог за извршење а и жалбу, застарјева дана 7.2.2016. године, па код чињенице да је тужиоцу опомена за плаћање таксе од 11.2.2014. године уручена дана 13.2.2014. године, те налог за плаћање таксе од 13.3.2014. године уручен дана 17.3.2014. године, односно његовом пуномоћнику опомена за плаћање таксе уручена 14.2.2014. године а налог за плаћање таксе уручен 17.3.2014. године, па имајући у виду одредбу члана 72. став 1. Закона о пореском поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске" број 102/11, 108/11 и 67/13, у даљем тексту: Закон о пореском поступку), према којој се застарјелост права на принудну наплату пореских обавеза прекида сваком радњом Пореске управе предузетом против пореског дужника ради обезбјеђења или наплате пореза и посредних пореских давања, те да према ставу 2. истог члана последице прекида застарјелост почиње да тече изнова, а вријеме које је протекло прије прекида не рачуна се у законом одређени рок за застарјелост, то код чињенице да је првостепено рјешење којим је одређена наплата донесено 15.01.2016. године, по обавијести Основног суда у Приједору од 4.4.2014. године, очигледно је да није наступила застара за наплату тих судских таксе. С тим у вези је суд навео да су неосновани приговори тужиоца да се сходно одредби члана 9. Закона о судским таксама, након рока од 2 године губи право на наплату судске таксе, односно да уколико тужени у том року није наплатио таксу, да губи право и могућност да је уопште наплати, сматрајући да то не произилази из поменуте одредбе Закона о судским таксама, па како је поступак наплате судске таксе неспорно покренут у законом прописаном року од 2 године, у смислу наведеног члана Закона о судским таксама, да произлази да је правилно оспореним актом одбијена жалба тужиоца изјављена на првостепено рјешење од 15.01.2015. године.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац побија њену законитост, због повреде материјалног прописа. Истиче да није правилно позивање туженог, а и суда у побијаној пресуди, на Закон о пореском поступку, јер члан 7. тачка г) тог закона, на који су се првостепени орган и тужени позвали као основ одлучивања у овом предмету, предвиђа редовну и принудну наплату пореза и споредних потраживања, што значи не и таксене обавезе, која и не спада у редовну или принудну наплату пореза нити споредних потраживања, сходно чему се у конкретном случају није могао примијенити тај закон приликом наплате таксене обавезе, већ једино Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07 и 50/10, у даљем тексту: ЗОУП) који се као *lex generalis* има примијенити у конкретном случају, који прописује другачију процедуру принудне наплате од оне која је проведена у конкретном случају, због чега није било основа да се суд у побијаној пресуди позива на члан 72. став 1. и 2. Закона о пореском поступку. Додаје да је у конкретном случају, према важећој одредби члана 9. Закона о судским таксама, право на наплату судских такси престало, што ни тужени као другостепени орган а ни суд, доносећи побијане одлуке нису прихватили, што сматра апсолутно

погрешним и неоснованим, те као таквим неодрживим, јер је као дан настанка таксених обавеза утврђен 7.2.2014. године, када је поступајућем суду поднио приједлог за извршење а и жалбу, за које радње је обавезан да плати судске таксе, па како је протекао рок од двије године, неутемељен је став суда да није наступила застара наплате судских такси тиме што је првостепено рјешење донесено дана 15.1.2016. године, односно прије истека рока од двије године. Наглашава да се правилним тумачењем наведене законске норме, долази до тога да је чланом 9. Закона о судским таксама прописан преклузивни рок од двије године, након којег се губи право на наплату судске таксе, што значи да уколико тужени у конкретном случају није у том року наплатио (било добровољно или принудно) таксе, а није, губи право и могућност да их уопште наплати, те је неважна чињеница да ли је и када донесено првостепено рјешење о наплати таксе, већ је једино важна чињеница да ли је тужени у оквиру наведеног рока уопште наплатио своје потраживање односно таксу, па истеком преклузивног рока од двије године који тече непрекидно, јасно је да тужени нема право наплатити судску таксу. Додаје да уколико Врховни суд Републике Српске не прихвати да је чланом 9. Закона о судским таксама прописан преклузивни рок, у том случају истиче да у конкретном није наступио прекид рока застаре доношењем првостепеног рјешења од 15.1.2016. године, него се једино тај рок може прекинути доношењем оспореног акта, то јест рјешења по жалби, које је правоснажно и извршно, те подсјећа да то рјешење још увијек није рјешење о принудној наплати него се њиме позива на добровољно испуњење обавезе, па управо из тог разлога прекид застаре може наступити само доношењем правоснажног акта а не првостепеног акта на које му је дата могућност да уложи правни лијек, а у конкретном случају оспорени акт као другостепено рјешење је донесен после протека рока од двије године прописаног чланом 9. Закона о судским таксама. Предлаже да се захтјев уважи и побијана пресуда преиначи тако што ће се тужба уважити, или пак да се побијана пресуда укине и предмет врати нижестепеном суду на поновно одлучивање, а такође предлаже да се тужени обавезе да му надокнади трошкове у износу од 2.860,00 КМ са законском затезном каматом почев од дана пресуђења па до коначне исплате, по основу састава тужбе по пуномоћнику адвокату у износу од 600,00 КМ, као и састава предметног захтјева у износу од 900,00 КМ, са паушалном наградом адвокату и ПДВ-ом од 17%, а такође да му тужени надокнади и трошкове управног поступка који се односе на састав жалбе по пуномоћнику адвокату са паушалном наградом и ПДВ-ом од 17%, у износу од 657,00 КМ, као и таксу на жалбу у износу од 10,00 КМ, што укупно по основу трошкова управног поступка износи 667,00 КМ.

Тужени је у одговору на захтјев остао код свих разлога оспореног акта истичући да је правилно примијењен члан 9. Закона о судским таксама, јер је у поступку који је претходио доношењу првостепеног рјешења је утврђено да је таксена обавеза настала дана 7.2.2014. године, а првостепено рјешење којим је наложено плаћање те таксе је донијето 15.1.2016. године, што значи да у моменту доношења првостепеног рјешења није наступила застара права на наплату судске таксе, јер није протекао рок од двије године. Имајући у виду да тужени оцјењује законитост првостепеног рјешења према прописима који су важили у вријеме доношења тог рјешења, то је оспореним актом правилно одбијена жалба као неоснована, а тужени је у обавези повести рачуна о застари наплате таксе у поступку принудне наплате. Предлаже да се захтјев тужиоца одбије, а исто тако одбије као неоснован и захтјев тужиоца за накнаду трошкова поступка.

Размотривши захтјев, одговор туженог на захтјев, побијану пресуду, оспорени акт и цјелокупне списе предметне управне ствари, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је Основни суд у Приједору, дописом од 4.4.2014. године обавијестио Подручни центар Б. да тужилац није поступио по налогу - опомени за плаћање таксе од 11.2.2014. године у предмету број 77 0 I 043977 12 I, као и налогу- опомени од 13.03.2014. године, којима је, као тражилац извршења позван да у року од 15, односно 8 дана, плати судску таксу на приједлог за извршење у износу од 100,00 КМ и судску таксу на жалбу у износу од 200,00 КМ, при чему му је налог-опомена од 11.2.2014. године уручена дана 13.02.2014. године, те дана 14.2.2014. године и путем пуномоћника, а налог-опомена од 13.03.2014. године уручена му дана 17.03.2014. године лично а и путем пуномоћника, али у остављеном року тужилац није платио те таксе, иако је био упозорен на посљедице из Закона о судским таксама, сходно чему је дат налог Подручном центру Б. да принудним путем наплати наведене износе на име судских такси, а и 50% од износа тих такси на име казнене таксе, те да потврду о уплати достави том суду. У складу са тим је Подручни центар Б., донио рјешење од 15.01.2016. године, у смислу члана 32. став 2. Закона о судским таксама, којим је тужиоцу као таксеном обвезнику, наложио да уплати износ од 300,00 КМ на име неплаћених судских такси, као и износ од 150,00 КМ на име казнене таксе, све у укупном износу од 450,00 КМ, у року од 8 дана од пријема рјешења на један од рачуна јавних прихода, уз навођење посљедица супротног поступања. На то рјешење, тужилац је изјавио жалбу истичући приговор застарјелости наплате судских такси, затраживши и накнаду трошкова управног поступка на име састава жалбе, а тужени је оспореним актом одбио ту жалбу, те такође одбио и захтјев тужиоца за накнаду трошкова на име жалбе, образложивши да је неоснован тужиоцевог приговор застаре права на наплату судских такси, имајући у виду члан 9. Закона о судским таксама јер је таксена обавеза настала дана 7.2.2014. године а првостепено рјешење којим је наложено плаћање тих такси донесено дана 15.1.2016. године, што значи прије истека рока од двије године, а у погледу одбијања захтјева за накнаду трошкова жалбе тужени се позвао на одредбу члана 103. став 1. ЗОУП-а. Оспорени акт је оснажен побијаном пресудом, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Правилност побијане пресуде се не може довести у сумњу наводима захтјева.

Како су у конкретном случају таксене обавезе настале дана 7.2.2014. године, а првостепено рјешење којим је утврђено њихово плаћање донесено дана 15.1.2016. године, што значи прије истека рока од двије године, неспорно је да до доношења тог рјешења није наступила застара наплате судске таксе, у смислу члана 9. Закона о судским таксама којим је прописано да право на наплату таксе застарјева у року од двије године од дана настанка таксене обавезе, сходно чему се то првостепено рјешење од 15.1.2016. године о плаћању таксених обавеза указује правилним. Имајући у виду да се у жалбеном поступку, што тужени

правилно истиче у одговору на предметни захтјев, оцјењује законитост првостепеног рјешења према прописима који су важили у вријеме доношења тог рјешења, тужени је оспореним актом правилно одбио жалбу као неосновану, о чему је у оспореном акту дао довољно јасне разлоге, које је као првилне прихватио и нижестепени суд у побијаној пресуди, будући да суд у смислу члана 29. став 1. ЗУС-а у вези члана 1. истог закона одлучује о законитости оспореног акта на подлози чињеница које су утврђене у управном поступку.

Стога је без утицаја што је у међувремену, након доношења првостепеног рјешења чија правилност је испитивана од стране туженог оспореним актом, протекао рок од двије године предвиђен чланом 9. Закона о судским таксама, а о којој чињеници протека тог рока од двије године је тужени у обавези да води рачуна у евентуалном поступку принудне наплате таксених обавеза, што тужени такође правилно наводи у одговору на предметни захтјев.

Према томе, како од дана настанка таксених обавеза 7.2.2014. године, па до доношења првостепеног рјешења од 15.1.2016. године, није протекао рок од двије године предвиђен чланом 9. Закона о судским таксама, то није од утицаја што се суд у побијаној пресуди неправилно позвао на члан 72. став 1. Закона о пореском поступку, према којем се застарјелост права на принудну наплату пореских обавеза прекида сваком радњом Пореске управе предузетом против пореског дужника ради обезбјеђења или наплате пореза и посебних пореских давања, па да према ставу 2. тог члана послвије прекида застарјелост почиње да тече изнова а да вријеме које је протекло прије прекида се не рачуна у законом одређени рок за застарјелост, што тужилац у том дијелу правилно истиче да је чланом 9. Закона о судским таксама, који закон представља *lex specialis* у односу на Закон о пореском поступку, предвиђено да право на наплату таксе застарјева у року од двије године од дана настанка таксене обавезе, који рок је законски те се не може продужавати нити се може прекидати.

Насупрот томе, како је чланом 32. Закона о судским таксама прописано да ако таксени обвезник не плати таксу у року од 8 дана од дана пријема обавјештења суда о обавези уплате таксе, суд ће затражити од надлежног пореског органа на чијој територији се налази пребивалиште односно сједиште таксеног обвезника, да се наплата дужне таксе изврши принудним путем (став 1), па да ће по пријему обавјештења надлежни порески орган донијети рјешење којим ће таксеном обвезнику наложити да у року од 8 дана од дана пријема рјешења плати таксу, као и износ од 50% висине те таксе на име казнене таксе, с тим да ако таксени обвезник у остављеном року не плати дуговану и казнену таксту, приступиће се принудној наплати (став 2), правилно је донесено првостепено рјешење од стране Подручног центра Б., у смислу члана 7. тачка г) Закона о пореском поступку (према којојем је Пореска управа надлежна за редовну и принудну наплату пореза и споредних пореских давања), што се у смислу члана 32. Закона о судским таксама односи и на судске таксе, које првостепено рјешење је правилно потврђено оспореним актом, те правилно оснажено побијаном пресудом, на шта не може утицати ни то што је након доношења првостепеног рјешења наступила апсолутна застара наплате наведених судских такси, а о чему су органи туженог, како је то већ наведено, дужни водити рачуна у поступку принудне наплате уколико буде покренут.

Стога, по оцјени овог суда, доношењем побијане пресуде није остварен ниједан од разлога из одредбе члана 35. став 2. ЗУС-а, што се односи на повреду закона, другог прописа или општег акта, односно на повреду прописа о поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари, сходно чему се захтјев туженог, на основу одредбе члана 40. став 1. истог закона, одбија.

Како је захтјев тужиоца одбијен као неоснован, то му сходно одредби члана 49а. ЗУС-а, по начелу *argumentum a contrario*, не припадају трошкови управног спора о којима је одлучено побијаном пресудом одбијањем тог захтјева, те исто тако му не припадају ни трошкови подношења предметног захтјева по пуномоћнику адвокату, а такође ни трошкови управног поступка, о којима се и не може одлучивати у управном спору, у погледу којих трошкова је побијаном пресудом и тај захтјев правилно одбијен.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић